

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Хірургія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії
Розробник(и)	Даниленко Ігор Анатолійович, Дужий Ігор Дмитрович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	3 тижні протягом 8-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 3 кредитів ЄКТС, 90 годин, з яких 70 - контактна робота з викладачем (10 - лекції, 60 - практичні заняття), 20 - самостійна робота студента
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", - Необхідні знання з: латинської мови та медичної термінології, - медичної біології, - медичної інформатики, - анатомії людини, - фізіології, - гістології, цитології та ембріології, - біологічної та біоорганічної хімії, - мікробіології, вірусології та імунології, - патоморфології, - патофізіології, - фармакології, - гігієни та екології, - пропедевтики педіатрії, - сестринської практики, - радіології, - загальної хірургії
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових клінічних проявів, сучасних методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хворих на хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки, які відповідають підготовці лікаря загальної практики.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. «Невідкладні хірургічні захворювання органів черевної порожнини»

Тема 1 Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу.

Принципи розпізнавання захворювань та формування попереднього діагнозу. Методика курації хірургічних хворих, особливості суб'єктивного та об'єктивного обстеження. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу. Додаткові методи обстеження хворих, їх доцільність і необхідність, інтерпретація отриманих результатів. Визначення лікувальної тактики, принципи призначення етіотропного, патогенетичного і симптоматичного лікування.

Тема 2 Синдром грижового випинання. Неускладнені грижі передньої черевної стінки

Анатомо-фізіологічні особливості черевної стінки. Грижі живота. Складові грижі. Класифікація гриж черевної стінки, їх хірургічна анатомія, етіологія, патогенез, клініка. Діагностика і диференційна діагностика, лікування хворих на грижі різних локалізацій. Способи і техніка операцій. Профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого грижі.

Тема 3 Синдром грижового випинання. Ускладнення гриж передньої черевної стінки

Ускладнення гриж (копростаз, невправність, защемлення, запалення): визначення, причини, механізм розвитку. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика. Особливості оперативних втручань. Тактика лікаря при самостійному вправленні защемленої грижі.

Тема 4 Гострий запальний абдомінальний синдром

Гострий апендицит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Особливості перебігу гострого апендициту в дітей, вагітних та осіб похилого віку.

Тема 5 Гострий запальний абдомінальний синдром

Гострий апендицит: діагностика, диференційна діагностика. Лікування апендициту: тактика, види і техніка апендектомії. Особливості ведення післяопераційного періоду.

Тема 6 Гострий запальний абдомінальний синдром

Ускладнення гострого апендициту та апендектомії: апендикулярний інфільтрат, апендикулярний абсцес, пілефлебіт. Етіологія, патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика.

Тема 7 Гострий запальний абдомінальний синдром

Анатомо-фізіологічні особливості позапечінкових жовчних шляхів. Етіологія, патогенез та класифікація гострого холециститу. Клініка, її особливість клінічного перебігу в осіб похилого віку та із супутньою патологією

Тема 8 Гострий запальний абдомінальний синдром

Гострий холецистит. Діагностика, диференційна діагностика, лікування гострого холециститу. Консервативне та оперативне лікування, види операцій. Роль мініінвазивних методів діагностики та лікування.

<p>Тема 9 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії. Інтраопераційні пошкодження позапечінкових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини. Клінічна симптоматика, діагностика та хірургічна тактика. Лікування.</p>
<p>Тема 10 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості підшлункової залози. Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка.</p>
<p>Тема 11 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Діагностика гострого панкреатиту: лабораторні та інструментальні методи. Диференційна діагностика гострого панкреатиту. Лікування. Техніка оперативних втручань, роль мініінвазивних методів.</p>
<p>Тема 12 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Ускладнення гострого панкреатиту (панкреонекроз, абсцес залози, перитоніт). Клініка, діагностика, хірургічна тактика і лікування. Техніка оперативних втручань, роль мініінвазивних методів.</p>
<p>Тема 13 Шлунково-кишкові кровотечі</p> <p>Шлунково-кишкова кровотеча, як ускладнення захворювань шлунка і 12-п кишки. Причини, патогенез, класифікація, клініка. Лабораторні та інструментальні методи діагностики, ендоскопічна класифікація. Диференційна діагностика ШКК.</p>
<p>Тема 14 Шлунково-кишкові кровотечі</p> <p>Лікувальна тактика при кровотечі з верхнього відділу ШКТ: допомога на догоспітальному етапі, лікування у стаціонарі, показання до вибору консервативного лікування, ендоскопічних методів гемостазу, оперативного втручання. Методи хірургічного лікування, їх техніка</p>
<p>Тема 15 Шлунково-кишкові кровотечі</p> <p>Гостра та хронічна кровотеча з нижнього відділу ШКТ: рак тонкої та товстої кишок і геморої ускладнені кровотечею. Причини, патогенез, класифікація, клініка. Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Диференційна діагностика кровотечі з верхнього і нижнього відділу ШКТ. Лікувальна тактика, допомога на догоспітальному етапі, лікування.</p>
<p>Тема 16 Непрохідність кишок</p> <p>Гостра механічна непрохідність кишок (ГНК). Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до стадії. Поняття про спайкову хворобу очеревини, гостра спайкова непрохідність кишок: особливості патогенезу та клініки. Ранні клінічні ознаки странгуляційної непрохідності кишок.</p>
<p>Тема 17 Непрохідність кишок</p> <p>Сучасна лікувально-діагностична тактика при ГНК. Особливості обстеження хворого, методи. Диференційна діагностика. Лікування хворих на ГНК: передопераційна підготовка, принципи оперативних втручань, інтубація тонкої та товстої кишки: види, техніка. Особливості ведення післяопераційного періоду.</p>

Тема 18 Непрохідність кишок

Гостра динамічна непрохідність кишок. Хвороба Гіршпрунга-Фаволлі, токсичні отруєння, запальні захворювання у черевній порожнині, як причина ГНК, патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до причини та стадії. Діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика при динамічній ГНК, принципи оперативних втручань, обґрунтування різних видів декомпресії кишечника. Особливості консервативної терапії.

Тема 19 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Анатомо-фізіологічні особливості очеревини. Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка місцевого та розпоширеного гострого перитоніту. Діагностика, диференційна діагностика.

Тема 20 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Лікувальна тактика при гострому місцевому і розпоширеному перитоніті. Особливості передопераційної підготовки: корекція водно-електролітних порушень і білкового обміну, дезінтоксикація. Нутритивна терапія: парентеральна та рання ентеральна. Хірургічне лікування, метод програмованої релапаротомії, санації та лапаростомії. Показання та способи інтубації тонкої кишки.

Тема 21 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Перфоративна гастродуоденальна виразка. Етіопатогенез, класифікація. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Діагностика та диференційна діагностика.

Тема 22 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Підготовка хворого до операції. Способи й техніка виконання оперативних втручань. Консервативна терапія у післяопераційному періоді.

Модуль 2. «Невідкладні хірургічні захворювання ободової та прямої кишки та перианальної ділянки»

Тема 23 Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Гострий геморой та гостра анальна тріщина: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення, профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта гострого геморою та анальної тріщини. Запалення епітеліальних куприкових ходів і киста куприка: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта об'ємних утворень і болю в перианальній ділянці

Тема 24 Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Синдром гострого болю в перианальній ділянці. Гострий парапроктит: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, можливі ускладнення.

<p>Тема 25 Синдром випадання прямої кишки</p> <p>Випадання прямої кишки: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Види операцій, техніка. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта випадання прямої кишки. Хронічний геморою: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика, профілактика. Види операцій, техніка. Ускладнення хронічного геморою, їх рання діагностика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта хронічного геморою.</p>
<p>Тема 26 Діарейно-запальний синдром товстої кишки</p> <p>Діарейно-запальний синдром товстої кишки. Неспецифічний виразковий коліт: причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення НВК, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта неспецифічного виразкового коліту.</p>
<p>Тема 27 Діарейно-запальний синдром товстої кишки</p> <p>Дивертикули та дивертикульоз товстої кишки. Причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення дивертикулів товстої кишки, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта дивертикулів у товстій кишці.</p>
<p>Тема 28 Діарейно-запальний синдром товстої кишки</p> <p>Хвороба Крона: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика.</p>
<p>Тема 29 Діарейно-запальний синдром товстої кишки</p> <p>Рак, поліпи та поліпоз товстої кишки. Причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Ускладнення, їх профілактика та лікування. Дії лікаря загальної практики при підозрі чи наявності у пацієнта новоутворень у товстій кишці.</p>
<p>Тема 30 Курація хворих</p> <p>Робота з хворими, збирання скарг, анамнезу хвороби і життя, удосконалення методів фізикального обстеження (робота в ендоскопічному та рентгенологічному кабінетах та у кабінеті УЗ-діагностики). Практичні навички роботи в перев'язувальній (догляд за раною, дренажами, зміна пов'язок, видалення дренажів, зняття швів, розведення рани, хірургічна обробка гнійного вогнища). Робота в операційній (спостереження за ходом операції, асистенція на операціях). Написання академічної історії хвороби. Захист історії хвороби</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Здобути навички опитування та об'єктивного обстеження пацієнта.
PH2	Обґрунтовувати застосування основних інвазивних та неінвазивних діагностичних методів, вміти виконувати медичні маніпуляції

PH3	Проводити диференційну діагностику хірургічних захворювань, формулювати клінічний діагноз на підставі оцінювання результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень.
PH4	Вміти визначати тактику ведення хворих при різних патологічних станах.
PH5	Засвоїти основні класи фармакологічних препаратів, що застосовуються у хірургічній практиці, застосувати відповідні клініко-фармакологічні принципи для ведення пацієнтів різного віку
PH6	Застосовувати на практиці алгоритми обстеження та ведення хворих з невідкладними станами
PH7	Володіти тактикою надання невідкладного та планового хірургічного лікування хворих
PH8	Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2).
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, що базуються на засадах доказової медицини, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР7	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР8	Визначати необхідну дієту при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР13	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПР16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення.
ПР21	Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу.	
Пр1	"Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу" (денна) Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи розпізнавання захворювань та формування попереднього діагнозу. Методика курації хірургічних хворих, особливості суб'єктивного та об'єктивного обстеження. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу. Додаткові методи обстеження хворих, їх доцільність і необхідність, інтерпретація отриманих результатів. Визначення лікувальної тактики, принципи призначення етіотропного, патогенетичного і симптоматичного лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.
Тема 2. Синдром грижового випинання. Неускладнені грижі передньої черевної стінки	
Лк1	"Грижі черевної стінки та їх ускладнення." (денна) Грижі черевної стінки та їх ускладнення. Гостра непрохідність тонкої та товстої кишок. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)
Пр2	"Неускладнені грижі передньої черевної стінки" (денна) Анатомо-фізіологічні особливості черевної стінки. Грижі живота. Складові грижі. Класифікація гриж черевної стінки, їх хірургічна анатомія, етіологія, патогенез, клініка. Діагностика і диференційна діагностика, лікування хворих на грижі різних локалізацій. Способи і техніка операцій. Профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого грижі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільму про основні види герніопластик) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За можливістю робота біля ліжка хворого. у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).
Тема 3. Синдром грижового випинання. Ускладнення гриж передньої черевної стінки	

Пр3 "Ускладнення гриж передньої черевної стінки" (денна)

Ускладнення гриж (копростаз, невправність, защемлення, запалення): визначення, причини, механізм розвитку. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика. Особливості оперативних втручань. Тактика лікаря при самостійному вправленні защемленої грижі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з прикладами оперування ускладнень гриж) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За можливістю робота біля ліжка хворого. у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 4. Гострий запальний абдомінальний синдром

Лк2 "Гострий апендицит." (денна)

Гострий апендицит. Гострий перитоніт. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр4 "Гострий апендицит. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви" (денна)

Гострий апендицит. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви. Особливості перебігу гострого апендициту в дітей, вагітних та осіб похилого віку. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із зазначеної патології) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються, опанування практичних навичок пальпації, перкусії та аускультації біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 5. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр5 "Гострий апендицит: діагностика, диференційна діагностика. Лікування апендициту:" (денна)

Гострий апендицит: діагностика, диференційна діагностика. Лікування апендициту: тактика, види і техніка апендектомії. Особливості ведення післяопераційного періоду. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методики лапароскопічної апендектомії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 6. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр6 "Ускладнення гострого апендициту та апендектомії" (денна)

Ускладнення гострого апендициту та апендектомії: апендикулярний інфільтрат, апендикулярний абсцес, пілефлебіт. Етіологія, патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів щодо методик корекції ускладнень) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування

Тема 7. Гострий запальний абдомінальний синдром

Лк3 "Гострий холецистит." (денна)

Гострий холецистит. Гострий панкреатит. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр7 "Етіологія, патогенез та класифікація гострого холециститу. Клініка." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості позапечінкових жовчних шляхів. Етіологія, патогенез та класифікація гострого холециститу. Клініка, особливість клінічного перебігу в осіб похилого віку та із супутньою патологією. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого холециститу) з подальшим обговоренням.

Тема 8. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр8 "Гострий холецистит: діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика" (денна)

Гострий холецистит: діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Консервативне та хірургічне лікування, види операцій, їх техніка. Роль мініінвазивних методів діагностики та лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методики лапароскопічної холецистектомії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 9. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр9 "Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії." (денна)

Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії. Інтраопераційні пошкодження позапечінкових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини. Клінічна симптоматика, діагностика та хірургічна тактика. Лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження жовчновидільної системи (холангіографія, УЗД, КТ) з подальшим обговоренням. Тракуювання отриманих даних дослідження функції жовчовиділення у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання

Тема 10. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр10 "Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості підшлункової залози. Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка. При вивчення даної теми застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого панкреатиту) з подальшим обговоренням. Також передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого.

Тема 11. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр11 "Діагностика гострого панкреатиту. Лікувальна тактика." (денна)

Діагностика гострого панкреатиту: лабораторні та інструментальні методи. Диференційна діагностика гострого панкреатиту. Лікувальна тактика, Консервативне та хірургічне лікування, види операцій, їх техніка. Роль мініінвазивних методів діагностики та лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методик лапароцентезу та лапароскопії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 12. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр12 "Ускладнення гострого панкреатиту" (денна)

Ускладнення гострого панкреатиту (панкреонекроз, абсцес залози, перитоніт). Клініка, діагностика, хірургічна тактика і лікування. Техніка оперативних втручань, роль мініінвазивних методів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками доступів до залози, методів дренивання клітковинних просторів)

Тема 13. Шлунково-кишкові кровотечі

Лк4 "Гостра та хронічна кровотеча в порожнину шлунково-кишкового тракту." (денна)

Гостра та хронічна кровотеча в порожнину шлунково-кишкового тракту. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр13 "Шлунково-кишкова кровотеча як ускладнення захворювань шлунка і 12-п кишки" (денна)

Шлунково-кишкова кровотеча, як ускладнення захворювань шлунка і 12-п кишки. Причини, патогенез, класифікація, клініка. Лабораторні та інструментальні методи діагностики, ендоскопічна класифікація. Диференційна діагностика ШКК. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (проведення на манекені ЕГДІС, зондування шлунка), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 14. Шлунково-кишкові кровотечі

Пр14 "Лікувальна тактика при кровотечі з верхнього відділу ШКТ" (денна)

Лікувальна тактика при кровотечі з верхнього відділу ШКТ: допомога на догоспітальному етапі, лікування у стаціонарі, показання до вибору консервативного лікування, ендоскопічних методів гемостазу, оперативного втручання. Методи хірургічного лікування, їх техніка. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками ендоскопічного гемостазу) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри під час складання плану лікування основного захворювання та надання невідкладної допомоги

Тема 15. Шлунково-кишкові кровотечі

Пр15 "Гостра та хронічна кровотеча з нижнього відділу ШКТ" (денна)

Гостра та хронічна кровотеча з нижнього відділу ШКТ: рак тонкої та товстої кишок і геморої ускладнені кровотечею. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика. Диференційна діагностика кровотечі з верхнього і нижнього відділу ШКТ. Лікувальна тактика, допомога на догоспітальному етапі, лікування у стаціонарі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Складання плану обстеження та лікування.

Тема 16. Непрохідність кишок

Пр16 "Гостра механічна непрохідність кишок." (денна)

Гостра механічна непрохідність кишок (ГНК). Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до стадії. Поняття про спайкову хворобу очеревини, гостра спайкова непрохідність кишок: особливості патогенезу та клініки. Ранні клінічні ознаки странгуляційної непрохідності кишок. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження із подальшим трактуванням отриманих результатів УЗД, рентгенографії та лікування.

Тема 17. Непрохідність кишок

Пр17 "Сучасна лікувально-діагностична тактика при механічній кишковій непрохідності" (денна)

Сучасна лікувально-діагностична тактика при ГНК. Особливості обстеження хворого, методи. Диференційна діагностика. Лікування хворих на ГНК: передопераційна підготовка, принципи оперативних втручань, інтубація тонкої та товстої кишки: види, техніка. Особливості ведення післяопераційного періоду. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (перегляд рентгенограм), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 18. Непрохідність кишок

Пр18 "Гостра динамічна непрохідність кишок" (денна)

Гостра динамічна непрохідність кишок. Хвороба Гіршпрунга-Фаволлі, токсичні отруєння, запальні захворювання у черевній порожнині, як причина ГНК, патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до причини та стадії. Діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика при динамічній ГНК, принципи оперативних втручань, обґрунтування різних видів декомпресії кишечника. Особливості консервативної терапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Ознайомлення з фізіотерапевтичними методами лікування ГДКН

Тема 19. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр19 "Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка" (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості очеревини. Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка місцевого та розпоширеного гострого перитоніту. Діагностика, диференційна діагностика. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого перитоніту) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження із подальшим трактуванням отриманих результатів УЗД та рентгенографії.

Тема 20. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр20 "Лікувальна тактика при гострому перитоніті." (денна)

Лікувальна тактика при гострому місцевому і розпоширеному перитоніті. Особливості передопераційної підготовки: корекція водно-електролітних порушень і білкового обміну, дезінтоксикація. Нутрітивна терапія: парентеральна та рання ентеральна. Хірургічне лікування, метод програмованої релaparотомії, санації та лапаростомії. Показання та способи інтубації тонкої кишки. Робота в симуляційному центрі (опанування методик відкритого, напіввідкритого та закритого ведення післяопераційного періоду пацієнтів з перитонітом, опанування методик лапаростомії та ушивання серединної лапаротомної рани

Тема 21. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр21 "Перфоративна гастродуоденальна виразка. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка" (денна)

Перфоративна гастродуоденальна виразка. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Діагностика та диференційна діагностика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з шкалами тяжкості перитонту, виконання лапароцентезу та лапароскопії на муляжах), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 22. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр22 "Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці." (денна)

Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Підготовка хворого до операції. Способи й техніка виконання оперативних втручань. Консервативна терапія у післяопераційному періоді. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, за відсутністю карантинних обмежень робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Складання плану лікування хворого.

Тема 23. Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Пр23 "Гострий геморої та гостра анальна тріщина" (денна)

Синдром гострого болю в прямій кишці. Гострий геморої та гостра анальна тріщина: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення, профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта гострого геморою та анальної тріщини. Запалення епітеліальних куприкових ходів і кіста куприка: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта об'ємних утворень і болю в перианальній ділянці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у симуляційному центрі (на манекені для ректального дослідження) та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних аноскопії, ректоскопії, ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом))

Тема 24. Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Пр24 "Гострий парапроктит" (денна)

Синдром гострого болю в перианальній ділянці. Гострий парапроктит: причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика. Лікувальна тактика, способи і техніка розкриття нагнійних процесів, можливі ускладнення, післяопераційне лікування. Профілактика парапроктиту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у симуляційному центрі (на манекені для ректального дослідження) та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних аноскопії, ректоскопії, ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом))

Тема 25. Синдром випадання прямої кишки

Пр25 "Випадання прямої кишки" (денна)

Випадання прямої кишки: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Види операцій, техніка. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта випадання прямої кишки. Хронічний геморої: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика, Види операцій, техніка. Ускладнення хронічного геморою, їх рання діагностика і лікування. Профілактика геморою. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта хронічного геморою. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у симуляційному центрі (на манекені для ректального дослідження) та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних аноскопії, ректоскопії, ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом))

Тема 26. Діарейно-запальний синдром товстої кишки

Лк5 "Захворювання ободової та прямої кишок та їх ускладнення" (денна)

Захворювання ободової та прямої кишок та їх ускладнення. Невідкладні захворювання анального каналу, промежини та перианальної ділянки. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр26 "Неспецифічний виразковий коліт" (денна)

Діарейно-запальний синдром товстої кишки. Неспецифічний виразковий коліт: причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення НВК, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта неспецифічного виразкового коліту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.

Тема 27. Діарейно-запальний синдром товстої кишки

Пр27 "Дивертикули та дивертикульоз товстої кишки" (денна)

Дивертикули та дивертикульоз товстої кишки. Причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення дивертикулів товстої кишки, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта дивертикулів у товстій кишці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження та лікування.

Тема 28. Діарейно-запальний синдром товстої кишки

Пр28 "Хвороба Крона" (денна)

Хвороба Крона: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Методи консервативного і хірургічного лікування хворих, профілактика ускладнень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження та лікування урахуванням ускладнень

Тема 29. Діарейно-запальний синдром товстої кишки

Пр29 "Рак, поліпи та поліпоз товстої кишки" (денна)

Рак, поліпи та поліпоз товстої кишки. Причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Ускладнення, їх профілактика та лікування. Дії лікаря загальної практики при підозрі чи наявності у пацієнта новоутворень у товстій кишці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, трактування отриманих даних лабораторних досліджень, ендоскопічного дослідження, рентгенологічного та ультразвукового обстеження товстої кишки у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Робота біля ліжка хворого

Тема 30. Курація хворих

Пр30 "Курація хворих." (денна)

Курація хворих для написання історії хвороби. Захист історії хвороби Навчальна історія хвороби, що базується на клінічній курації хворих з оформленням даних обстеження та додаткових методів дослідження, з метою встановлення та обґрунтування діагнозу і призначення схеми лікування.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розв'язування ситуаційних задач
НД2	Написання і захист історії хвороби
НД3	Перегляд навчальних фільмів
НД4	Самонавчання
НД5	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД6	Підготовка до практичних занять
НД7	Електронне навчання у системах (Google Meet, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД8	Практична робота з пацієнтом у профільних відділеннях лікарні
НД9	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія тощо) методів обстеження
НД10	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД11	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД12	Розбір клінічних кейсів

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекції
МН2	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН3	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання
МН4	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження
МН5	Рольова гра
МН6	Навчальна дискусія / дебати
МН7	Мозковий штурм

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів. Практичні заняття дозволяють студентам планувати схему обстеження хворого та інтерпретувати результати досліджень, діагностувати та надавати екстрену допомогу при невідкладних станах. Тестові завдання дозволяють перевірити знання та акцентувати увагу на ключових питаннях. Виконання ситуаційних завдань дозволить аналізувати тактику обстеження хворих, скласти план лікування, формувати групи ризику. Відпрацювання практичних навичок дозволяють установити рівень знань та акцентувати увагу на ключових питаннях. Самостійне навчання сприятиме підготовці до практичних занять, а також робота у невеликих групах для підготовки презентацій, що будуть представлені іншим групам, а потім проаналізовані та обговорені.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
МФО2	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО4	Захист історії хвороби
МФО5	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО6	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФО7	Тестування

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Загальний бал за поточну успішність з дисципліни
МСО2	Підсумковий контроль: екзамен
МСО3	Додаткові види навчальної роботи: участь в олімпіадах та наукових конкурсах

Контрольні заходи:

8 семестр	200 балів
------------------	------------------

МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни		120
	оцінювання теоритичних знань та практичних навичок	100
	тестування	10
	написання та захист історії хвороби	10
МСО2. Підсумковий контроль: екзамен		80
	практична частина	40
	теоретична частина	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

8 семестр		200 балів
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни		120
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet	100
	тестування - у випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet	10
	написання та захист історії хвороби - у випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet	10
МСО2. Підсумковий контроль: екзамен		80
	У випадку карантинних обмежень складання іспиту проводиться у дистанційному режимі із застосуванням Zoom, Google meet.	80

Оцінка з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за підсумковий модульний контроль (не менше 48). Кількість балів за поточну діяльність вираховується за формулою $100 \times \text{середнє арифметичне успішності студента} / 4$ бальній системі оцінювання /5. За діагностичне тестування студент отримує максимально 10, мінімально 6 балів. За історію хвороби студент максимально отримує 10 балів, мінімально -6. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до екзамену за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 60 балів під час практичних занять, 6 балів за історію хвороби та 6 балів за тестування. Екзамен вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% балів (48 балів). Додаткові види навчальної роботи (заохочувальні бали) визначені кафедрою: 1. За зайняте призове місце на Всеукраїнській олімпіаді з хірургії – 12 балів; 2. За зайняте призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з хірургії у ВНЗ України – 12 балів; 3. За представлення наукової доповіді на міжнародних хірургічних конференціях – 10 балів; 4. За представлення наукової доповіді з хірургії на конкурсах і конференціях у ВНЗ України, або участь у Всеукраїнській предметній олімпіаді з хірургії – 8 балів; 5. За зайняте призове місце у кафедральній олімпіаді з хірургії – 5 балів; 6. За представлення наукової доповіді з хірургії

на наукових конференціях Сум ДУ – 5 балів; 7. За активну участь в роботі студентського наукового гуртка з хірургії – 4 бали; 8. За виготовлення наочних навчальних посібників (стенди, таблиці, тощо) – 3 бали.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Симуляційний центр
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН7	КНП СМР "Клінічна лікарня №5"
ЗН8	Медичне обладнання (апарат УЗ діагностики, електрокардіограф, фіброгастроудоденоскоп, тонометр, фонендоскоп, лапароскоп та ін.)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Хірургічні хвороби [Текст] : підручник / Я. С. Березницький, О. А. Вільцанюк, М. Д. Желіба та ін. ; за ред.: П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. — 2-ге вид., випр. — К. : Медицина, 2017. — 408 с. + Гриф МОН; Гриф МОЗ.
2	Хірургія [Текст] : підручник: у 2-х т. Т. 1 / С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар та ін. ; за ред.: П. Г. Кондратенко, В. І. Русин. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 704 с.
3	Хірургія [Текст] : підручник : у 2-х т. Т. 2 / С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар та ін. ; за ред.: П. Г. Кондратенко, В. І. Русин. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 704 с.
4	Хірургія : підручник / Я. С. Березницький, О. В. Білов, Л. С. Білянський та ін.] ; за ред. Я. С. Березницького. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 528 с.
5	Difficult Decisions in Colorectal Surgery [Електронний ресурс] / edited by Neil Hyman, Konstantin Umanskiy. — 1st ed. 2017. — Cham : Springer International Publishing, 2017. — XXII, 590 p. 12 illus., 6 illus. in color.
Допоміжна література	
1	Методичні вказівки до практичних занять із теми "Грижі живота" з курсу "Хірургія" [Електронний ресурс] : для студ. спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / Лукавенко І.М. — Суми : СумДУ, 2020. — 48 с.

2	Extreme Hepatic Surgery and Other Strategies [Електронний ресурс] : Increasing Resectability in Colorectal Liver Metastases / edited by Eduardo de Santiba?es, Victoria Ardiles, Fernando A. Alvarez, Virginia Cano Busnelli, Martin de Santiba?es. — 1st
3	“Surgery. Emergency abdominal surgery”/ O. L.Sytnik, V. V. Leonov, V. Y. Petrenko. - Sumy: Sumy State University, 2012. - 189 p
4	The ASCRS Textbook of Colon and Rectal Surgery [Електронний ресурс] / edited by Scott R. Steele, Tracy L. Hull, Thomas E. Read, Theodore J. Saclarides, Anthony J. Senagore, Charles B. Whitlow. — 3rd ed. 2016. — Cham : Springer International Publishin
5	Кононенко, М.Г. Перитоніт [Текст]: матеріали до лекції для студ. і лікарів (хірургів, анестезіологів та ін.) спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / М.Г. Кононенко. - Суми: СумДУ, 2017. - 116 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	http://www.mayo.edu/research (Клініка Мейо, США).
2	http://videlectures.net/Top/Medicine/ (Колекція високоякісних медичних відеолекцій світу).
3	https://surgical-school.com.ua/index.php/journal - періодичний журнал «Харківська хірургічна школа»
4	http://surgukraine.com.ua/ - періодичний журнал «Хірургія України»
5	https://hirurgiya.com.ua/index.php/journal - періодичний журнал «Клінічна хірургія»
6	https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/surgery - періодичний журнал «Шпитальна хірургія»
7	http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
8	https://essuir.sumdu.edu.ua/ - Electronic Sumy State University Institutional Repository